

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ З УРАХУВАННЯМ РИНКУ ПРАЦІ

Запорожець М.І., к.т.н., доцент

Однією з найбільш важливих проблем вищих навчальних закладів України є працевлаштування молодих спеціалістів. На сьогоднішній день багато випускників не знаходять собі місця на ринку праці. Причин такого явища є декілька, і виникли вони давно. Основні з них:

- необґрунтоване збільшення кількості навчальних закладів, які часто не мали достатніх умов для підготовки якісних спеціалістів;
- значний перекіс в підготовці спеціалістів окремих спеціальностей без врахування потреб суспільства, що привело до неможливості забезпечення їх роботою;
- неврахування потреб економіки та суспільства в кількості і якості молодих спеціалістів, що впливає на адаптацію їх на ринку праці, а також на задоволення потреб держави в цих спеціалістах;
- незадовільна матеріально-технічна база навчальних закладів, використання застарілого обладнання та програм підготовки.

Для усунення цих недоліків зараз здійснюються рішучі кроки як у навчальних закладах, так і в державі в цілому. Прийнято ряд законодавчих актів, направлених на підвищення якості підготовки спеціалістів.

Важливими є заходи з покращення навчального процесу в навчальних закладах. До них відносяться зміни як у методиці викладання конкретних дисциплін, так і методиці проведення безпосередньо самих занять. Ці зміни направлені на вироблення вмінь у майбутніх спеціалістів творчо мислити та застосовувати отримані знання, а не просто їх запам'ятовувати. Цього можна досягти шляхом моделювання на заняттях можливих ситуацій, які виникнуть у діяльності молодих спеціалістів на виробництві.

Так, при підготовці фахівців з механізації аграрного виробництва важливо знати будову, регулювання та експлуатацію сільськогосподарських машин. Для вивчення цих питань на практичних заняттях проводиться

модельовання конкретних виробничих ситуацій. У занятті бере участь група студентів, яка ділиться на бригади. Веде заняття викладач (арбітр). Його робота розділена на три стадії: підготовча - методичний підбір завдань, вивчення студентської групи, ознайомлення учбових майстрів з методикою проведення гри; основна - безпосереднє проведення заняття - від інструктажу і до підведення підсумків і заключною - аналіз позитивних і негативних результатів проведеного заняття, внесення коректив у методику [1, 2].

Кожна бригада складається із 4-5 студентів. Мета їхньої роботи - дати відповіді на запропоновані завдання. Ступінь використання методичних матеріалів устанавлюється арбітром.

Двохгодинне ігрове заняття складається із трьох етапів.

Перший етап. На цьому етапі бригадири „витягують”, із запропонованого арбітром пакету карток, одну картку, в якій описана ситуаційна задача, яка попередньо оцінена викладачем відповідною кількістю балів, в залежності від її складності.

Другий етап. На цьому етапі відбувається вирішення ситуаційної задачі., яка являє собою алгоритм дій студента, що бере участь у грі. Викладач уважно стежить за процесом прийняття рішення.

Третій етап. Це передача матеріалів по рішенням задач арбітру, обговорення, висновки арбітра, виявлення переможця.

Після обговорення викладач звертає увагу на прогалини у знаннях і рекомендує відповідну методичну літературу. Він також виконує особливу роль, яка стосується не тільки оцінки пропозицій, а і вибору конкретних та актуальних ситуацій, що можуть виникати у процесі роботи спеціалістів на виробництві. Такі заняття дозволяють спеціалістам краще адаптуватися на ринку праці.

Приклад виробничої ситуації

При підбиранні валків озимої пшениці часто забивається вхідне вікно вентилятора на подрібнювачі соломи ПУН-5.

Запитання: Як ви будете усувати неполадку?

Відповідь: Якщо правильно відрегульовано натяг пасів приводу вентилятора, шнека чи головного вала, то причина в недостатній кількості повітря на вхідному вікні вентилятора. Щоб ліквідувати це, треба відкрити кришку для поліпшення доступу повітря, збільшити частоту обертання вала вентилятора до 1230 об./хв. встановленням шківів меншого діаметра.

Подібним чином формуються ситуаційні задачі по кожній групі сільськогосподарських машин.

Іншим важливим кроком у покращенні якості підготовки молодих спеціалістів є проведення занять і практик на виробництві в умовах конкретних господарств. Для цього вибираються передові підприємства, що мають сучасну техніку та досвідчених спеціалістів. Це дає можливість майбутнім спеціалістам краще зрозуміти умови майбутньої роботи і питання, які необхідно вирішувати на виробництві.

Таким чином, навчальним закладам необхідно змінити організацію викладання дисципліни, методику проведення занять, тісніше взаємодіяти з передовими підприємствами, проводити практики та деякі практичні заняття на виробництві. Це дасть можливість молодим спеціалістам краще адаптуватись на сучасному ринку праці.

Список використаних джерел

1. Запорожець М.І. Підвищення якості професійної підготовки майбутніх спеціалістів. Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 листопада 2016 року. Полтава. - 2016, с. 19-20.
2. Шостак А.В. Имитационное моделирование коллективной профессиональной деятельности при технологической подготовке инженеров сельскохозяйственного производства. Методическое указание к деловой игре. К., УСХА, 1988. - 75 с.